

## یاسای سه‌ندیگای پزشکیانی دروستی نازهل (الأطباء البيطريين) له هه‌ریمی کوردستاندا

به‌ناوی خوی گه‌وره و میهره‌بان

به‌ناوی گه‌له‌وه

نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

ژماره‌ی بریار: (۲۰)

میژووی بریار: ۱۹۹۸/۱۲/۳۱

« بریار »

پشت به‌و ده‌سه‌لانه‌ی که به‌پیتی برگه (۳) ی ماده‌ده (۲) له‌یاسای ژماره (۱۰) ی سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوه و له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه‌ی که نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عیراق له‌ دانیشستی رۆژی ۱۹۹۸/۱۲/۳۰ ی دا یاساکاری کردووه بریاری ده‌ره‌تانی نه‌م یاسایه‌مان دا.

### یاسای ژماره (۹) ی سالی ۱۹۹۸ یاسای سه‌ندیگای پزشکیانی دروستی نازهل (الأطباء البيطريين) له هه‌ریمی کوردستاندا

به‌شی یه‌که‌م:

دامه‌زاندن و نامانجه‌کان

ماده‌ی یه‌که‌م:

مه‌به‌ست له‌م و شان‌ه‌ی خواره‌وه بو مه‌به‌ستی نه‌م یاسایه‌ ماناکانی ته‌نیشتیان.

۱- هه‌ریم: هه‌ریمی کوردستانی عیراق.

۲- وه‌زیر: وه‌زیری کشتوکال و ناودیری.

۳- سه‌ندیگا: سه‌ندیگای پزشکیانی دروستی نازهل (الأطباء البيطريين).

۴- نه‌قیب: نه‌قیبی پزشکیانی دروستی نازهل.

۵- نه‌نجومه‌ن: نه‌نجومه‌نی سه‌ندیگا.

ماده‌ی دووه‌م:

به‌پیتی نه‌م یاسایه‌ سه‌ندیگای پزشکیانی نازهل له هه‌ریمی کوردستاندا

داده‌م‌زرتیت، دواتر ناوی (سه‌ندیکا) ی لئی ده‌د‌نریت و ، باره‌گاکه‌شی له شاری هه‌ولتیر ده‌بیت و ، خاوه‌نی ته‌واوی که‌سایه‌تی مه‌عنه‌وی خۆی ده‌بیت.

#### مادده‌ی سٚتیه‌م:

سه‌ندیکا له‌سه‌ر دا‌واکاریه‌ک پٚتک دٚی که به‌لانی که‌مه‌وه پانزده پزیشکی دروستی ناژهل که ماوه‌ی کارکردنیان له‌م پیشه‌یه‌دا له پٚنج سال که‌متر نه‌بی، پٚشکه‌ش لایه‌نی تاییه‌ته‌ندی ده‌کن و ده‌سته‌ی ناماده‌کار نیش و کاره‌کانی سه‌ندیکا هه‌لده‌سورٚین تا‌کو هه‌لبژاردن ده‌کری.

#### مادده‌ی چواره‌م:

سه‌ندیکا بۆ به‌دی هٚتانی نه‌م نامانجانه کار ده‌کات:  
یه‌که‌م: رٚیک‌خستنی پیشه‌ی پزیشکانی دروستی ناژهل له بواری چالاکی گشتیی و تاییه‌تی دا و پٚش‌خستنی و به‌رزکردنه‌وه‌ی ناستی زانستی و پیشه‌یی پزیشکانی دروستی ناژهل له هه‌رتیم دا.  
دووهم: رٚیک‌خستن و به‌هٚت‌کردنی په‌یوه‌ندی نه‌ندامان له نٚیوان خۆیاندا و له‌گه‌ل ده‌زگا حکومی و تاکه‌که‌سه‌کاندا و ، به‌رگری لٚیک‌کردنیان، وه به‌رگری کردن له مافه‌کانیان و مسوکه‌رکردنیان، هه‌روه‌ها کارٚیکی و ابکری که بتوانن نه‌رکه‌کانیان جٚیه‌جٚی بکه‌ن.  
سٚتیه‌م: په‌ره‌پٚدان و به‌دیار خستنی رۆلی پزیشکانی دروستی ناژهل له کۆمه‌لگای کوردستاندا.

چواره‌م: هاندان و پشگیری کردنی توژینه‌وه‌ی زانستی نه‌ندامانی و ، به‌ستنی سمینار و خۆلی تاییه‌ت به زانستی دروستی ناژهل بۆ نه‌وه‌ی له‌گه‌ل پٚشکه‌وتنی زانستی دروستی ناژهلدا بروا.  
پٚنجه‌م: سه‌ندیکا پشگیری و به‌شداری له هه‌موو هه‌ولتیکدا ده‌کا له پٚناو:

ا- پاراستنی ژینگه له پیس بوون که سه‌رچاوه‌که‌ی له ناژهل‌ه‌وه‌ بی.  
ب- پاراستنی ناژهل‌لی کٚیوی له نه‌خۆشٚیه‌کان و رٚیگه‌گرتن له کوشتن و راوکردنیان ته‌نیا له‌سنووری یاسادا نه‌بیت.  
ج- پاراستنی مرۆف له نه‌خۆشٚیه‌هاوبه‌شه‌کان.  
شه‌شه‌م: په‌یوه‌ندی و هاوکاری کردن له‌گه‌ل نه‌و سه‌ندیکا و کۆمه‌له و ده‌سته ناو‌خۆیی و دهره‌کیانه‌ی که نامانجه‌کانیان له‌گه‌ل نامانجی نه‌و سه‌ندیکایه‌دا یه‌ک ده‌گرنه‌وه‌و، نالوگۆز کردن و به‌شداربوون له کۆنگره‌و خول و چالاکییه زانستییه‌کاندا.

#### به‌شی دووهم

### هه‌لبژاردنی پٚتکه‌اته‌کانی سه‌ندیکا و کاره‌پٚوه‌چوونی

#### مادده‌ی پٚنجه‌م:

پٚتکه‌اته‌ی سه‌ندیکا، له‌مانه پٚتک دٚیت:

یه کهم: دهستهی گشتی/بهرزترین دهسه لاته له سندیکا دا و هموو نهدامانی له خو دهگرتیت.

دووم: نهنجوومهنی سندیکا/له نهقیب و شهش نهدامی نسللی و دوو نهدامی یه دهگ پیک دیت، نهنجوومهن له یه کهم کوپوونه ویدا جیگری نهقیب و نه مینداریکی سندوق هله ده برتری.

سپیه: لیژنه ی بهرزهفتی کردن (الجنة الإنضباط) /له سی نهدامی نسللی و دوو نهدامی یه دهگ پیک دی و نهو کهسه ی له هله لباردندا زورترین دهنگ به دهست بیتت سهرو کایه تی دهکات.

چوارهم: لقی سندیکا له پاریزگادا/له سی نهدامی نسللی و نهدامیکی یه دهگ پیک دیت، نهوه ی له هله لباردندا زورترین دهنگ به دهست بیتت سهرو کایه تی دهکات.

#### ماددهی شه شهم:

ا- نهنجوومهنی سندیکا کومه لیک فرمانبه ر و بهر دهست به پیتی پتویست له باره گای سندیکا داده مزیتتی.

ب- بهر تپوه به رایه تی باره گای گشتی سندیکا پیک دیت له:

۱- بهر تپوه به رایه تی و کاروباری نهدامان.

۲- ژمبیری و نه مینداریتی سندوق.

ج- کارو تایه تمه ندیی فرمانبه ر و بهر دهسته کان و مووچه و کاروباری خزمه تگوزاری و پیشه یی و بهرزهفتی کردن و ماوه ی پله بهر زکردنه وه و نهو سهر مووچانه ی که به گویره ی خزمه تگوزاری بیان ده بیان که ویت و خانه نشین کردنیان، یان لیخستنن بیان به پیتی حوکمه کانی په بره یی ناوخوی سندیکا دیاری دهگرتیت.

#### ماددهی هه وه تم:

نهدامانی دهسته ی گشتی، نهقیب و نهدامانی نهنجوومهنی سندیکا و لیژنه ی بهرزهفتی کردن (انضباط) ی نسل و یه دهگ، له یه ک کات و شویتندا به ریگی هله لباردنی نهییتی و به زورینه ی دهنگی ناماده بووان هله ده برتری دیت.

#### ماددهی هه شهم:

یه کهم: دهسته ی گشتی هه ر به سی سال جاریک کوپوونه و هکانی به مه به سستی هله لباردن له سی یه کی کوتایی مانگی کانونی دوو همدا ده به سستیت.

دووم: راده ی یاسایی (النصاب) له کوپوونه و هکانی دهسته ی گشتی بو هله لباردن به ناماده بوونی زیاتر له نیوه ی نهدامان له کاتیک دیاری کراودا ده بیت.

سپیه: نه گه ر راده ی یاسایی (النصاب) له کوپوونه و هکانی ناوبراودا ته او نه بوو کوپوونه و هکی تر له نیوه ی مانگی شویاتی هه مان سالددا ده به سترتی و راده ی یاسایی (النصاب) به بی له بهرچا و گرتنی ژماره ی ناماده بووان ته او ده بیت.

### ماددهی نۆیه م:

یه که م: دهستهی گشتیی کۆبوونهوهی ناسایی سالانهی خۆی له سێ یه کی کۆتایی مانگی کانوونی دووهم له سه ر داوای نهنجوومه نی سه ندیکا ده به سته، راده ی یاسایی (النصاب) نه گه ر به مه به سته هه لێژاردن نه بی به ناماده بوونی (دووسه یه کی) ژماره ی نه ندامانی دهسته ی گشته دروست ده بیته.

دووه م: نه گه ر کۆبوونهوهی ناسایی سالانه به هه ر هۆیه ک بیته نه به سته را کۆبوونهوهیه کی تر له نیوه ی مانگی شوباتی هه مان سالدا ده به سته ی و راده ی یاسایی (النصاب) به ناماده بوونی سه ییه کی ژماره ی نه ندامانی دهسته ی گشته ی پتک دیت.

### ماددهی دهیه م:

دهسته ی گشته ی تایبه ته ندی له وانه ی خواره ودا ده بیته:  
یه که م: راستاندنی حسابکاری سالی پشوو و بریار دان له سه ر بوودجه ی خه ملێندراو.  
دووه م: گه سته گۆکردن له سه ر راپۆرتی سالانه و کاروباری سه ندیکا و حساباته کانی.  
سه یه م: سه یه کردنی پشینه یاری هه موار کردنی یاسای سه ندیکا و پیره وه کانی.  
چواره م: بریاردانی پاکتاوکردنی موک و مال و دارایی سه ندیکا له کاتی هه لوه شانده وه یدا.

### ماددهی یانزدهیه م:

سه رجه م بریاره کانی دهسته ی گشته ی به زۆرینه ی دهنگی ناماده بووان ده رده چیت.

### ماددهی دوانزدهیه م:

نه ندام له کۆبوونهوه کانی دهسته ی گشته ی ناماده نایته:  
یه که م: نه گه ر موکته ی کار و نهجماندنی سالانه ی پشوه ی نوێ نه کرد بیته وه.  
دووه م: نه گه ر به کارلی قه دهغه کردن سزادرابیت و، کۆبوونهوه که له ماوه ی نهو قه دهغه یه دا بیته.

### ماددهی سه یزه یه م:

نه وه ی پالیئوتراوه بو پرکردنه وه ی هه ر پایه یه ک له م پایانه ده بی موماره سه ی کارکردنی که متر نه بی له:  
ا- ده سال: بو پالیئوراو بو پله ی نه قیب.  
ب- پینج سال: بو پالیئوراو بو نه ندامیته نهنجوومه نی سه ندیکا و لیژنه ی به رزه فته ی کردن.  
ج- سه ی سال: بو پالیئوراو بو نه ندامیه ته لیژنه کانی سه ندیکایی له پارێزگاگان.



ج- قهدهغهکردنی پیشه‌کە‌ی که له (٣٠) رۆژ تینه‌په‌ری. سییەم: ناردنی کیشە‌کان بۆ لیژنە‌ی بە‌رزە‌فتی کردن (انضباط) نە‌گەر پیتیستی بە‌ ناردن کرد.

#### مادده‌ی هه‌ژده‌یه‌م:

یه‌که‌م: نە‌ندام ریتیگای نە‌نجام دانی پیشه‌کە‌ی له‌ماوه‌ی حوکم بوونە‌کە‌ی دا لی ده‌گیری، نە‌گەر هاتوو حوکمی کوتایی ده‌ره‌ق وه‌رگیرا له‌ دادگایه‌کی تایبه‌تمە‌ند له‌ به‌رامبه‌ر تاوانیکی نا‌سیاسی، یان که‌تنیکی نابروه‌ر یان تاوانیک که‌ به‌هۆی باش به‌کار نە‌هیتانی پیشه‌کە‌ی دروست بوویت که‌ سزای حوکمه‌کە‌ی له‌ سالتیک که‌متر نه‌بی‌ت.

دووه‌م: نە‌گەر هاتوو حوکمی کوتایی له‌ دادگایه‌کی تایبه‌تمە‌ند به‌ سزای غه‌رامه‌ ده‌رچوو له‌ به‌رامبه‌ر که‌تنیکی نابروه‌ر یان تاوانیک به‌ هۆی باش به‌کار نە‌هیتانی پیشه‌کە‌ی دروست بوویت ده‌ره‌ق به‌هه‌ر نە‌ندامیک ریتگا له‌ نە‌نجام دانی پیشه‌کە‌ی بۆ ماوه‌ی یه‌کسان له‌گه‌ل ماوه‌ی به‌ند کردنی به‌رامبه‌ر غه‌رامه‌کە‌ی ده‌گیری‌ت.

سییەم: نە‌گەر سزای توندتر له‌و سزایانه‌ی که‌ له‌و مادده‌یه‌دا هاتوو ده‌ره‌ق به‌ نە‌ندام وه‌رگیرا ناوی له‌ تۆماره‌کانی سه‌ندیکا ده‌سردریتته‌وه‌ و نابێ موماره‌سه‌ی پیشه‌کە‌ی بکات تا‌کو ناوه‌کە‌ی به‌پیتی حوکمه‌کانی نه‌و یاسایه‌ سه‌ر له‌نۆی نه‌کریتته‌وه‌.

#### مادده‌ی نۆزده‌یه‌م:

ده‌بێ لیژنە‌ی بە‌رزە‌فتکردن قه‌زیه‌کان له‌گه‌ل سه‌رحه‌م تۆزیه‌وه‌کانی به‌رده‌ستی ره‌وانه‌ی دادگای تایبه‌تمە‌ند بکات نە‌گەر هاتوو بیینی نه‌و کاره‌ی خراوده‌ته‌ پال سه‌رپیتی کار تاوانیکی (جه‌زانی) پیتک دینی و ، ریتگه‌ش ناگری له‌ ده‌رچوواندنی حوکمی بی تاوانی (البراءه) دوا‌ی ده‌رچوونی سزا به‌رزە‌فتکارییه‌کان (العقوبات الانضباطية) دژ به‌سه‌رپیتیچار به‌پیتی حوکمه‌کانی نه‌و یاسایه‌.

#### مادده‌ی بیستم:

نه‌قیب یان لایه‌نیکی کیشه‌که‌ بۆی هه‌یه‌ بریاری لیژنە‌ی به‌رزە‌فتکاری له‌ دادگای ته‌میزی هه‌ریم ته‌میزی بکات له‌ماوه‌ی پانزده‌ رۆژ له‌میژووی ناگادارکردنه‌وه‌ به‌ بریاره‌که‌و ، بریاری نه‌ویش بنه‌ر ده‌بی‌ت.

#### مادده‌ی بیست و یه‌که‌م:

له‌کاتی سه‌یر کردنی قه‌زیه‌کان له‌لایه‌ن لیژنە‌ی به‌رزە‌فتکردنه‌وه‌ ، نه‌و به‌نمایانه‌ی به‌سه‌ردا ده‌بری که‌ له‌ ئوسولی دادگایی کردنی جه‌زانی په‌یره‌و ده‌کریت نە‌گەر هاتوو به‌ ئاشکرا یان به‌ ده‌لاله‌ت له‌گه‌ل حوکمه‌کانی نه‌و یاسایه‌دا هاودژ نه‌بوو .

## بهشی پینجهم حوکمه کانی دارایی

### ماددهی بیست و دووهم:

داهاته کانی سهندیکا له مانه پیک دپت:

یه کهم: ره سمه کان که نه مانه ن:

ا- ره سمی چوونه پال سهندیکا و نوئ کردنه وهی سالانه (۲۵) دینار.

ب- ره سمی مؤلته دانی سه ریه رشتی دروستی ناژهل و کردنه وهی عباده  
یان تاقیگه ی دروستی ناژهل و نوئ کردنه وهی سالانه ی (۵۰) دینار

ج- ره سمی مؤلته دانی کردنه وهی خهسته خانه ی نه هلی دروستی ناژهل و  
نوئ کردنه وهی سالانه ی (۱۰۰) دینار.

د- ره سمی مؤلته دانی کردنه وهی کوگای نه هلی دهرمانی دروستی ناژهل ی  
و نوئ کردنه وهی سالانه ی (۵۰۰) دینار.

ه- ره سمی پشکینی هه ده زگایه کی دروستی ناژهل ی (۲۰) دینار.

و- ره سمی تو مار کردنی پسپورایه تی (الاختصاص) (۱۰۰) دینار.

س- ره سمی پیدانی نو سراوی پشگیری ی (۱۰) دینار.

دووهم: پین به خشینه کانی حکومتی هه ریم.

سییه م: نه و قازانجانه ی که له ناهنگ و چاپه مه نی و پین به خشین و نه و  
پرژانه ی که سهندیکا پتین هه لده ستیت یان که سهندیکا ده بیان کات

دهست ده که ویت.

چوارهم: به خشین و له قه به رکردن و هه دهست که و تیکی تر.

### ماددهی بیست و سییه م:

دهسته ی گشتیی بوی هه یه پیتش نیازی هه موار کردنی خسته ی ره سمه

بریار له سه ر دراوه کان بکات.

### ماددهی بیست و چوارهم:

نه و نه دامانه ی که به مه به ستی به دهست هیتانی پسپوریه تی ده خوتین

به درتیزی ماوه ی خوتندنه که یان له باجی سالانه یان ده به حشرین، نه که ره له و

ماوه یه دا کاری پیشه که یان نه که ن، ده پین له سه ره تای دهست پیکردن و

کو تایی هانتی خوتندنیان، ناگاداری سهندیکا بکه نه وه.

## بهشی شه شه م حوکمه گشتیی و کو تاییه کان

### ماددهی بیست و پینجهم:

نه نجو مه نی سهندیکا به ناماده کردن و دهر هیتانی په پیره وی ناو خوئی

سهندیکا هه لده ستی بو ناسان کردنی جیبه جتی کردنی حوکمه کانی نه م

یاسایه.

**ماددهی بیست و شه‌شهم:**

کۆمه‌له‌ی پزیشکانی دروستی نازهل له کوردستانی عیراقدا له‌غو ده‌کرینه‌وه‌و سه‌رجه‌م دارایی و مولکه‌کانی ده‌درینه سه‌ندیکای پزیشکانی دروستی نازهل له ههریمی کوردستانی عیراقدا.

**ماددهی بیست و چه‌تەم:**

کار به‌هیچ ده‌قیگ ناکریت که له‌گهل حوکمه‌کانی نهم یاسایه‌دا هاودزیتت.

**ماددهی بیست و هه‌شته‌م:**

ده‌بی نه‌نجوومه‌نی وه‌زیران نهم یاسایه جیبه‌جی بکات.

**ماددهی بیست و تۆه‌م:**

نهم یاسایه له میژووی ده‌ره‌هینانیه‌وه جیبه‌جی ده‌کرئ و له رۆژنامه‌ی ره‌سمیدا بلاوده‌کرته‌وه.

**جوهر نامق سالم**

سه‌رۆکی نه‌نجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عیراق

**هۆکاری پتۆیست**

پزیشکانی دروستی نازهل به تۆپۆکی گرنگ داده‌ندرین له کۆمه‌لدا، له‌به‌ر هه‌وله‌کانیان له گرنگی دان به سامانی نازهل و به‌ریه‌ره‌کانی کردنی نه‌و نه‌خۆشیانه‌ی که توشیان ده‌بن، که نه‌مه‌ش کاریگه‌رییه‌کی زۆری هه‌یه بۆ پاراستنی نهم سامانه گرنکه، جا بۆ نه‌وه‌ی ده‌ستیان بگرین و ئاستیان به‌رز بکه‌ینه‌وه نهم قانونه یاساکاری کرا.